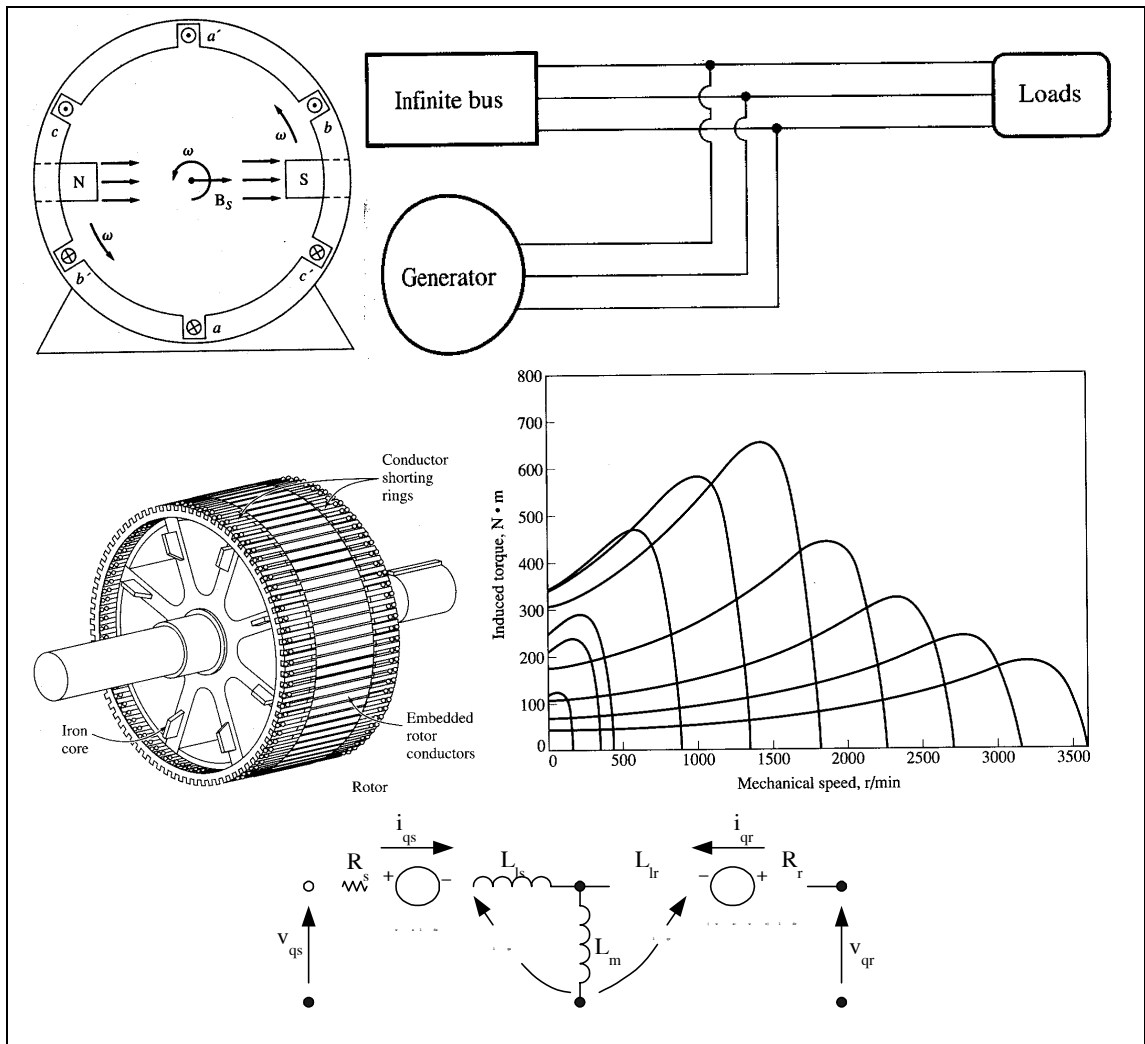

เครื่องกลไฟฟ้าสามเฟสชนิดหมุน

นายธวัช เกิดชื่น

สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า-ไฟฟ้ากำลัง

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา

คำนำ

หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงขึ้นมาเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในวิชาเครื่องจักรกลไฟฟ้า 2 นอกจากนี้หนังสือเล่มนี้ยังเป็นประโยชน์กับนักศึกษา หรือผู้สนใจที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับเครื่องกลไฟฟ้ากระแสสลับสามเฟส โดยเนื้อหาเริ่มตั้งแต่พื้นฐานเครื่องกลไฟฟ้ากระแสสลับตามด้วยเครื่องกลซิงโครนัส เครื่องกลชนิดเหนี่ยวนำ และลักษณะสมบัติของเครื่องกลแต่ละชนิดเพื่อให้สามารถหาแนวทางการใช้งานเครื่องกลได้อย่างเหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ในบทสุดท้ายยังมีการจำลองเครื่องกลไฟฟ้าแบบพลวัตบนแกน d-q ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานให้กับการควบคุมมอเตอร์เหนี่ยวนำสามเฟสในขั้นสูงต่อไป

นายรัช เกิดชื่น

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 พื้นฐานของเครื่องกลไฟฟ้ากระแสสลับ	
1.1 บทนำ	1-1
1.2 สนามแม่เหล็กหมุน	1-1
1.3 การกระจายของสนามแม่เหล็กในเครื่องกลไฟฟ้ากระแสสลับ	1-7
1.4 แรงเคลื่อนเหนี่ยวนำในเครื่องกลกระแสสลับ	1-8
1.5 ผลของที่ตั้งขดลวด	1-12
1.6 การกระจายของขดลวด	1-20
1.7 แรงบิดเหนี่ยวนำในเครื่องกลไฟฟ้ากระแสสลับ	1-27
1.8 บทสรุป	1-31
บทที่ 2 เครื่องกำเนิดไฟฟ้ากระแสสลับ	
2.1 บทนำ	2-1
2.2 โครงสร้างของเครื่องกำเนิดซิงโครนัส	2-1
2.3 หลักการทำงาน	2-4
2.4 การหาพารามิเตอร์	2-8
2.5 กำลังไฟฟ้าและแรงบิด	2-12
2.6 การรักษาระดับแรงดันเมื่อจ่ายโหลดตัวเดียว	2-16
2.7 การขนานเครื่องกำเนิด	2-20
2.8 ชีตจำกัดเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	2-28
2.9 บทสรุป	2-32
บทที่ 3 มอเตอร์ไฟฟ้าซิงโครนัส	
3.1 บทนำ	3-1
3.2 หลักการทำงาน	3-1
3.3 ลักษณะสมบัติของมอเตอร์ซิงโครนัส	3-2
3.4 การเริ่มเดินซิงโครนัสมอเตอร์	3-9
3.5 บทสรุป	3-11
บทที่ 4 เครื่องกลซิงโครนัสแบบขั้วแม่เหล็กยื่น	
4.1 บทนำ	4-1
4.2 วงจรสมมูล	4-1
4.3 กำลังและแรงบิด	4-6
4.4 การหาค่าพารามิเตอร์เครื่องกลซิงโครนัสแบบขั้วยื่น	4-10
4.5 บทสรุป	4-12

บทที่ 5 มอเตอร์เหนี่ยวนำ	
5.1 บทนำ	5-1
5.2 โครงสร้างและส่วนประกอบ	5-1
5.3 หลักการพื้นฐานของมอเตอร์เหนี่ยวนำ	5-3
5.4 วงจรสมมูล	5-5
5.5 กำลังและแรงบิด	5-7
5.6 การเปลี่ยนแปลงของคุณสมบัติของแรงบิดและความเร็วรอบ	5-18
5.7 การเริ่มเดิน และการควบคุมความเร็วรอบ	5-21
5.8 การหาค่าพารามิเตอร์	5-26
5.9 บทสรุป	5-29
บทที่ 6 แบบจำลองพลวัตของมอเตอร์เหนี่ยวนำ	6-1
6.1 บทนำ	6-1
6.2 การย้ายแกน abc เป็น dq0	6-1
6.3 การจำลองระบบบนแกนหมุน	6-5
6.4 การเกิดแรงบิดเหนี่ยวนำ	6-8
6.5 บทสรุป	6-9
หนังสืออ้างอิง	

หนังสืออ้างอิง

- [1] ธวัช เกิดชื่น. **เครื่องกลไฟฟ้า 1**. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา. 2544.
- [2] ศิวะ หงษ์นภา. **ระบบขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ**. สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. 2543.
- [3] B.K. Bose. **Power Electronics and AC Drive**. Prentice-Hall. 1986.
- [4] Chee-Mun Ong. **Dynamic Simulation of Electric Machinery**. Prentice-Hall. 1998.
- [5] David Brown, E.P. Hamilton. **Electromechanical Energy Conversion**. Macmillan Publishing Company. 1984.
- [6] P.C. Sen. **Principles of Electric Machines and Power Electronics**. John Wiley & Sons, Inc. 1997.
- [7] Stephen J. Chapman. **Electric Machinery Fundamental**. McGraw-Hill. 1999.